

استیلای پان ترکیسم ، خطرناک تر از استیلای کمونیسم بر جمهوری آذربایجان - تحلیل

تحولات و موضع گیری های جاری پیرامون سخنان رییس اداره مسلمانان قفقاز جمهوری آذربایجان در روز عید قربان نشان می دهد که سیاست ترک گرایی و ترویج پان ترکیسم و به تعبیر ساده تر «ترک تازی» در جمهوری آذربایجان وارد مرحله خطرناک تری شده است.

آران نیوز: پان ترکیست ها، الله شکور پاشازاده را به علت اذعان به تاثیر مهم موضع گیری رهبر معظم انقلاب اسلامی در خصوص جنگ دوم قره باغ بر نتیجه این جنگ، به نادیده گرفتن نقش و تاثیر الهام علی اف و ارتش جمهوری آذربایجان و ترکیه و بخصوص نقش و تاثیر رجب طیب اردوغان در این جنگ و اهانت به آنها متهم می کنند. در همین راستا، پان ترکیست ها از ریز و درشت به بهانه حمایت از وجهه ارتش جمهوری آذربایجان، ترک گرایی را عامل اصلی موفقیت در بازگرداندن بخشی از اراضی قره باغ به جمهوری آذربایجان قلمداد می کنند و به رییس اداره مسلمانان قفقاز نهیب می زنند و دستور می دهند که از این پس سخنی خلاف ترک گرایی و پان تورانیسم نگوید، وگرنه باید از مقام خود کنار برود و ریاست اداره مسلمانان قفقاز را نیز به یک پان ترک بسپارد.

با تقویت و ترویج بی سابقه پان ترکیسم در جمهوری آذربایجان، فضا برای مردم مسلمان جمهوری آذربایجان و بخصوص اقوام غیر ترک زبان در این کشور و حتی آذری هایی که خود را ترک تلقی نمی کنند، بسیار تنگ شده است. همانند دوره هفتاد ساله حاکمیت کمونیسم که هر کس مطلبی خلاف کمونیسم می گفت، سر از زندان و تبعیدگاه های سیبری درمی آورد، الان هم هر کس خلاف پان ترکیسم و ترک گرایی سخنی بگوید، یا با پاپوش هایی نظیر «در اختیار داشتن مواد مخدر و شرارت» و «hellip» به زندان می افتد و یا باید به تبعیدگاه های «مدرن» در اروپا مهاجرت کند و اگر توبه نامه ای خطاب به الهام علی اف رییس جمهور یا مهربان علی او، همسر و معاون اول رییس جمهوری بنویسد، می تواند در قیای مبلغ پان ترکیسم به جمهوری آذربایجان بازگردد! این استیلای پان ترکیسم بر جمهوری آذربایجان، بسیار خطرناک تر و زیان بارتر از استیلای کمونیسم و حتی استیلای غیر رسمی صهیونیسم با پوشش هایی نظیر «تساهل» و «چند فرهنگ گرایی» است. زیرا، کمونیسم و صهیونیسم هیچ گاه نتوانستند اکثریت و بخش های بزرگی از مردم جمهوری آذربایجان را اغوا و دچار «الیناسیون» بکنند. مردم جمهوری آذربایجان طی هفتاد سال استیلای کمونیسم و نزدیک به سه دهه استیلای صهیونیسم تحت پوشش «تساهل» و «چند فرهنگ گرایی»، همواره آگاه به این بودند که استیلاگران کمونیست و صهیونیست و نوکران شان، عناصری بیگانه و دشمن هویت اصیل مردم جمهوری آذربایجان هستند. اما، پان ترکیست ها و ترک گرایان توانسته اند این معضل استیلاگران کمونیست و صهیونیست را برای خود تا حدی حل کنند.

اکنون بخش های از جامعه، پان ترکیسم را از خود می دانند و آن را دشمن تلقی نمی کنند. پان ترکیست ها خود را برای مردم جمهوری آذربایجان به عنوان عناصری خودی قالب می کنند و برخلاف سه دهه گذشته که پان ترکیست ها ماهیت خود را زیر پوشش مفهوم «آذربایجان گرایی» پنهان می کردند، اکنون دیگر نیازی به استفاده گسترده از نقاب «آذربایجان گرایی» نیز ندارند. از این رو، پان ترکیست ها بر این باورند که در اغوا و «الیناسیون» مردم جمهوری آذربایجان به دستاوردی تاریخی و بی سابقه دست یافته اند. پس از نصب گسترده پرچم های ترکیه در جای جای جمهوری آذربایجان، آرام آرام از «ترکیه شدن» جمهوری آذربایجان سخن گفته می شود و پس از برداشته شدن ویزا و پاسپورت برای تردد ترک ها به جمهوری آذربایجان، زمزمه های تشکیل ارتش مشترک و در واقع استقرار کامل ارتش ترکیه در جمهوری آذربایجان پچ پچ می شود و تصمیمات مهم سیاسی توسط رییس جمهور الهام علی اف، پس از تماس های تلفنی با رجب طیب اردوغان، رییس جمهور ترکیه که خود را پادشاه توران می داند، اخذ می شود. به نحوی که الهام علی اف حتی اجرای تصمیم برای گشایش دفاتر تجاری و گردشگری جمهوری آذربایجان نزد رژیم صهیونیستی را نیز به بعد از تماس تلفنی اخیر رجب طیب اردوغان با رییس رژیم صهیونیستی و تاکیدش بر تصمیم آنکارا به گسترش مناسبات با این رژیم موکول و پس از اطمینان خاطر یافتن از عزم آنکارا به نزدیکی به رژیم صهیونیستی، آن را عملیاتی کرد.

مجموع این تحولات نشان می دهند که دوران جدیدی در جمهوری آذربایجان آغاز شده است که باید ویژگی اصلی آن را یکه تازی پان ترکیسم دانست که قصد دارد با بهره گیری از تجاربی که در

دوران استیلای کمونیسم و نیز دوران استیلای سیاست های صهیونیستی «تساهل» و «چند فرهنگ گرایی» به دست آورده است، در نبود کردن هویت مردم جمهوری آذربایجان اشتباهات آنها را تکرار نکند.

از همین رو، پان ترکیسم تشیع را به عنوان عنصر اصلی هویت مردم جمهوری آذربایجان و مانع مهم در مقابل تمامی هویت های بیگانه، هدف گرفته است و قصد نبود سازی کامل تشیع در جمهوری آذربایجان را دارد و از حيله های مختلفی برای این منظور استفاده می کند و از جمله این حيله ها، «سیاست موریانه ای» یعنی نفوذ در درون تشیع به منظور خوردن و تهی کردن مایه های اصلی تشیع در جمهوری آذربایجان برای نبود کردن شیعه در این کشور است که در همین راستا از سناریوهای فریبنده ای بهره گرفته می شود.

برهان حشمتی